

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate sprejema upravnništvo v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2. I., 17

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošli prejeman:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 — h
četrt 6, 50
mesec 2, 20

V upravnistvu prejeman:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — h
četrt 5 — h
mesec 1, 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 183.

V Ljubljani, v ponedeljek 12. avgusta 1901.

Letnik XXIX.

„Kmet kmeta“.

Liberalci in kameleoni so si precej enaki. Danes so gosposka stranka, ki zaničuje delavske stanove in gori samo za gledališča in za sport, jutri pa so v stanu zatrjevati, da so le oni doslej izkazovali kmetu vse dobrote, kar jih je kdaj vžil.

To dobro vedo, da na sam liberalizem kmetov ne vjamejo. Saj je zgodovina liberalizma hkrati tudi zgodovina propadanja kmečkega stanu. Saj je v vsakem kraju očitno, da so izkoriščevalci ljudstva liberalci. To se vidi jasno in natančno povsod, kjerkoli je se zapel liberalni petelinček.

Zato pa se hočejo zdaj liberalci držati onih besed, ki jih je dr. Tavčar lani kmetom govoril na Dolenjskem. Rekel jim je ta veliki prijatelj kmečke in farske bisage, da »ni treba, da bi bili vsi kmetje taki liberalci, kot smo mi v mestih« in da se naj ustanovi »nova kmečka stranka«, neodvisno od liberalne stranke. To je bilo za dr. Tavčarjevo stranko iz pričevalo ubožnosti. Tista stranka, katera tako javno dokumentira svojo nesposobnost, pač ni vredna, da se je oklene pošten kmet.

A to je le pesek v oči. Na geslo »kmečka stranka«, »kmet kmeta« itd. hočejo liberalci v tihotapiti po prevzaru nekaj svojih pristašev v deželni zbor. Izvoljeni bi bili kot »srednja stranka«, v deželnem zboru bi pa odstopili od pravih kmečkih poslancev in pristopili v stranko liberalnih uradnikov in grajščakov, ki nosi ime Tavčar Schweglova zveza.

Ta zveza ima pa popolnoma protikmečke nakanе. Kmetom je treba posebno pojasnovati, kaj so hoteli združeni slovenski in nemški liberalci narediti z deželnim kulturnim svetom. To je bil naravnost smrten udarec kmečkemu stanu, ki so ga nameravali izvršiti liberalci. Kmečke zadeve naj bi se izročile svetu, ki obstoji iz dveh kmečkih, dveh mestnih in dveh grajščinskih zastopnikov! Kakor hitro bi se bil dež. kulturni svet sestavil, bi bilo

odklenkalo pri nas samostojni kmečki organizaciji. O čisto kmetijskih stanovskih stvarih bi za vedno odločevala meščan in grajščak. To bi bilo hujše ponižanje kmečkega stanu, nego je bilo za časa desetine in robote.

Katol.-narodni poslanci so to preprečili, a liberalna slovensko-nemška zveza preži na trenotek, da izvrši ta napad na obstoj slovenskega ljudstva.

Kako ironično, kako neumno se glasi zdaj po dolenjskih goricah in po krških planjavah klic iz sitega liberalnega grla: »Kmet kmeta!«

Tudi mi imamo geslo: »Kmet naj kmeta voli!« A to geslo umevamo tako: Povsod se najprej išče domač posestnik, ki je sposoben za poslanca, ki hoče in more sprejeti kandidaturu. K sposobnosti pa spada, da ni »Narodovec«, ker ti ljudje so nesposobni za delo v blagor ljudstva, so v jedru izprijeni. Le če ni dobiti takega sposobnega moža, nastopi kdo iz kakega drugega stanu, a samo tak, ki je sposoben in se zaveže, da bo deloval vsestransko v korist kmeta. Tako umevamo mi geslo »Kmet kmeta«. Boljši za poslanca je učitelj, duhovnik ali advokat, ki zna in hoče braniti kmečke koristi, kakor pa kmet izdajalec, ki se zveže s sovražniki svojega stanu.

Kolegij sv. Jeronima v Rimu.

Iz Zagreba, 9. avg.

Nasi sovražniki so vedno na delu ter pripravni nam škoditi, kjer je le mogoče. Mešajo se v vse naše zadeve, četudi se jih čisto nič ne tičejo. Tako so zopet pred nedavnim zašumeli po svojih časopisih radi ilirskega zavoda sv. Jeronima v Rimu, ki se je pred nedavnim spremenil z dovoljenjem papeževim v kolegij sv. Jeronima za mlade duhovne iz Dalmacije, Hrvaške, Slavonije, Bosne in Hercegovine, ki se kanijo posvetiti višim študijam v Rimu. Ta zavod sv. Jeronima je precej star.

V srednjem veku je živel v Rimu mnogo južnih Slovanov v »Borgo vecchio

di San Pietro«; njihovo občino so zvali »La Communita della illirica o schiavona«. Leta 1450. je sklenila občina utemeljiti hospic, kakor so to storili že drugi narodi, kjer so se imeli sprejemati učenjaki in romarji iz ilirskih dežel, dokler so boravili v Rimu. Papež Nikolaj V. je poklonil občini cerkev San Marina na Rigettu. Papež Sikst V., ki je bil rodom Dalmatinec, je dal sezidati novo cerkev ter je povečal ustanovo z obilnimi zakladami.

Leti papež je imenoval poleg hospicija tudi kapitelj. Že takrat se je mislilo ta hospicij spremeniti v cerkveni kolegij, toda tej nakani so se vzprotivili kanoniki, ki so se bržkone zbal za svoje dohodke, kateri so se trošili za vzdrževanje kapiteljna, ne pa tudi za hospic, kakor so bili namenjeni, premda so hrvaški škofje in hrvaški deželni stanovni mnogo žrtvovali za ta zavod. Tako je bila ta ustanova skoz več vekov le za kanonike, ne pa za prvotni namen potrošena.

To je napotilo škofa Strossmayerja in nadškofa Štadlerja, da sta posredovala pri sv. očetu Leonu XIII., da spremeni ta zavod v cerkveni kolegij. Tej želji je ugodil papež Leo XIII. že lanskega leta ter o tem obvestil nadškofa zagrebskega, zaderskega in vrhbosenskega, ki so na to poslali v Rim zagrebskega vseučilišnega profesorja dr. Pazmana, ki je v sporazumu s kardinalom protektorjem tega zavoda izdelal pravila za kolegij, katera je baje papež že potrdil. Kolegij se odpre bodočo jesen in Pazman bi imel biti prvi njegov ravnatelj, toda dozdej še ni imenovan.

Radi te spremembe zavoda sv. Jeronima v cerkveni kolegij so se vzdignili najprej Lahi, češ, da je to bil dalmatinski zavod, kjer so imeli tudi Lahi pravico, in da je mnogo ustanov od samih Lahov podeljenih temu zavodu, pa da imajo zdaj pravico terjati denar nazaj, ker se ne bode nič več rabil za vzdrževanje kapiteljna, kjer so sedeli tudi Lahi (namreč dalmatinski renegati, če je res kateri bil). Ta tožba tudi go-

tovo dohaja od dalmatinskega renegata iz same mržnje proti hrvatstvu.

Najprej se je trobilo proti tej spremembi po laških časopisih, potem pa tudi po nemških; a vse, kar pišejo, je samo obrekovanje in nesmisel. Pred vsem je treba znati, da se zavod ni zval nikdar dalmatinski, nego ilirski, a ilirske dežele so Dalmacija, Hrvaška, Slavonija, Bosna in Hercegovina. Tako je bilo določeno že za papeža Siksta V. Ravno za tega papeža se je sprejelo tudi vprašanje, ne spada li semkaj tudi Kranjsko. A o tem vprašani kranjski stanovni so se izjavili proti temu. Čudno ni, saj jih je bil že takrat prečvrsto objel germanski duh. V zavod tedaj niso mogli priti Lahi, pa je zato čisto neumestna grožnja, da bodo Lahi zahtevali nazaj milijone, ki so jih žrtvovali za ta zavod, in sicer najprej po posredovanju Avstro Ogerske, a če ta ne bo hotela, pa po laški vladi. Ko bi bilo kaj milijonov temu zavodu, laška vlada gotovo ne bi do dandanes čakala, da jih pograbi, kakor je pograbila drugo cerkveno premoženje. Zavod je le odveč siromašen, kakor smo omenili, ter se bode vzdrževal le po radodarnosti hrvaških škofij in od onih neznanjih ustanov, ki so še ostale. Kar pišejo pa ti nam sovražni časopisi o vsehrvaškem pokretu celo v Rimu, je menda vendar več nego smešno, ko nam je poznato, kaj vse počne laška iredenta v Dalmaciji. Če je najvišja cerkvena oblast zadovoljna s takim zavodom, potem se gotovo ne protivi njegov obstanek nikakoršnim propisom. A če imajo v Rimu druge narodnosti take zavode, zakaj ga ne bi imeli tudi Hrvati. Če niso Lahi proti germanskemu kolegiju, zakaj vpijejo toliko proti hrvaškemu? Se pač vidi, da je vsa ta protivščina skovana v Dalmaciji, kjer Lahi gubé tla, pa se hočejo na ta način osvetiti za svoje poraze. Na Avstro-Ogerskem pa je v najnovejšem času že nekaj prav navadnega, da se vpijejo v pravice, kjerkoli in kadarkoli zahtevajo svoje pravice. To seveda Hrvate ne bo odvrnilo, da vztrajajo še nadalje v borbi za svoje pravo in za svoje edinstvo.

LISTEK.

Med romanskimi národi.

Popotni spomini iz Italije, Španije, Francije in Švice.
Piše Jos. Lavtižar.

(Konec.)

Naslednji dan grem v menjevalnico, da dobim za preostali ptuj denar avstrijsko veljavo. Bankir se čudi, videč toliko penezev iz štirih držav, a vse mi plača točno po vrednosti. Potem sem se odpeljal skozi Wipphal čez Brenner.

V Steinachu nam je deklica točila izvrstno vodo; kako se prileže hladni požirek! Elegantna gospa išče v denarnici drobiža, da bi ga dala mali Tirolki za to ljubav, a prav nič ne more dobiti, vrh tega še nobene znanca nima, ki bi jej posodil groš ali par krajcarjev. Z veseljem jej pomagam iz zadrege.

Akoprav ni bil to kak kavalirski čin, sem si pridobil vendar kar v trenutku njeno naklonjenost, saj ni treba omenjati, kako so take dame večkrat visoké. Ko sem se peljal n. pr. iz Genève v Bern, bi bil rad pri oknu gledal na jezero, toda neka »milostna« vrže svoj plašček in slamniki na bližnji sedež samo zato, da se nisem mogel vsesti poleg nje. Do drugega spola mora biti človek —

kakor pravijo — dvorljiv, zato sem potrpel, da si bi bil lahko oporekal in napravil prepir. Ker mi je pa parfum naravnost zoprni, nisem želel se seznaniti z njegovo vonjavo.

Odgovor bi imel rad samo na vprašanje: Zakaj se vedejo nekatere ženske tako oholo, ko se jim vendar povsod, in mnogokrat po nepotrebnem daje prednost v vsaki zadevi? Menda jih preveč obožujemo, odtod taka domišljavost.

Poglejte sedaj m l a d e g a ž i d a, kako dobro se je vredil v kupeju. Bog zna, kaka čuda ima v kovčegih, katere vlačí s seboj? Vidi se, da mu je vroče, zato slede vrhnjo obleko, se napravi v drugo bolj lahko in začne čitati knjigo »Die Brennerbahn.« Vpraša me več reči, ki mu niso iz berila dovolj jasne, toda nobenemu vprašanju ne dostavi običajnega »prosim« in tudi zahvali se ne za pojasnilo.

Prijazno mu odgovarjam nekaj časa, a kmalu spoznam, da imam pred seboj arogantnega človeka, ki morebiti celo misli, da mi skaže kako milost, ako govori z menoj. Ne bom ti hlapčeval, dragi Jeiteles ali Moscheles, sva že zgovorjena za vselej.

Došli smo na vrh prehoda (1362 m.) Kaj vse železnica prinese s seboj! Nekdaj zapuščeni planinski svet je sedaj popolno preobražen: brzovlaki švijejo gori in doli,

imenitna gospoda prebiva v lepih vilah ter se izprehaja v senci drevoredov, v hotelu dobiš štručice, ki so bile to jutro pečene v Innsbruck-u, in najnovejše časopise, katere čitajo ravnokar po mestnih kavarnah.

Ko se nagne progá proti južni strani, zazija pred nami temen predor, ki nas po dolgem ovinku privede v Gossensass, kamor pride z vrha pešec prej kakor vlak.

V Franzensfeste smo imeli kratek oddih. Židek, kateremu sem za slovo pokazal hrbet, se je odpeljal s svojimi »kofri« v laške Tirole, midva s popotnim tovarišem sva se pa vračala na Kranjsko skozi puštriško dolino, o kateri poje pesnik-domačin:

In unserm Thal
San kreuzbrave Leut',
Auf'm Hut haben's Federn,
Unter'm Hut san se g'scheid.

K sklepu predstavim še nekega Ogra, ki se nam je pridružil v Toblach-u. Kako gladko je tekla temu človeku nemščina, kako zanimivo je znal pripovedovati in vse v dovršenih perijodah! Največ je opisoval dogodbe leta 1859 iz avstrijsko-laške vojske. Ni mu zmanjkalo gradiva vso pot notri do Beljaka, pa naveličal sem se ga poslušati. Bil je izmed tistih, ki v govorjenju ne omejnajo lastne osebe, toda vse znajo napeljati tako, da si misli poslušalec: ti si pa ime-

nitna oseba! Kar je ta »Maulheld« natvezel sopotnikom, ni več navadna »farba« ampak dosega že lažnjivega Kljukca. Stari vojaki — in to je bil tudi on — so pač podobni eden drugemu. Hvaležno priznamo, da so prestali mnogo huđega; kolikor pa je njihovo pripovedovanje prepleteno z bujno domišljijo, naj jim bo v zabavo, saj zaradi tega ne bo imela nobene škode zgodovina.

Glej na oni strani Drave dolgo vrsto gora, to so naše Karavanke. Čuj krepek in dolgotrajen pisk, vlak je privozil v Beljaka ter namesto mene tako navdušeno zavriskal.

Srečno sem se vrnil v domovino, nobena posebna nezgoda se mi ni pripetila, in spolnilo se je voščilo onega blagega moža v Turinu, ki mi je rekel pri poslovu: »Deus sit in itinere tuo et angelus ejus.«

Sedaj ko sem odložil popotno palico, mi hite mnogokrat misli izpod hladnega vznožja julijskih planin do žarečega solnca romanskih dežel. Osebe, katere sem spoznal, in prizori, ki sem jih gledal, so mi kakor živa zbirka: vse se giblje, vse govori z menoj, vse me pozdravlja kot znanca. Ta celokupna slika mi je posebno draga, spomini pa, katere sem napisal, so v prvi vrsti meni samemu najprijetnejše razvedrilo.

Krasens svet, in mi te poznamo tako malo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Razpust češkega deželnega zbora.

Glede razpusta češkega deželnega zbora ter razpisa novih volitev krožijo sedaj mej češkimi listi nastopne podrobne vesti: Glede češkega deželnega zbora je prišel na površje, bržkone od mladočeške strani, nov predlog, o katerem se sedaj vrše nova pogajanja. Glasom tega predloga naj bi se češki deželni zbor več ne sošel v tej sestavi, marveč naj bi bil razpuščen še tekom tega meseca ali pa v prvih dneh septembra. Nove volitve naj bi se izvršile že v mesecu septembru, da se more sniti novi deželni zbor že v prvih dneh oktobra ter zborovati vsaj mesec dni pred sestankom državnega zbora. Državni zbor bi se sešel pod tej kombinaciji pričetkom novembra. Dosedaj se je računalo, kakor znano, da se snide sedanji deželni zbor že 10. septembra ter zboruje do konca prve polovice v mesecu oktobru. Nove volitve bi se bile vršile v prvih dneh novembra. Deželni zbor v novi sestavi bi se bil sošel še pred božičnimi prazniki. Ta načrt sta, kakor trdijo, odobrila namestnik in deželni maršal knez Lobkovic, vendar se pa zagotavlja, da vlada ne nastavlja tudi novemu načrtu, ker bi bil v marsikaterem oziru mnogo ugodnejši. Konečne odločitve v tem oziru še ni, vrše pa se resna pogajanja.

Staročeški kandidati za dež. zbor.

Staročeška stranka je glasom poročila lista „Budivoj“ nominirala sledeče kandidate za prihodnji dež. zbor: baron dr. Rieger, dr. Mattuš, dr. Zalka, Baar, Rozanek, prof. dr. Braf, Schubert, Sedlak, Krizik, dr. Bastyr, župan dr. Srb, Pleva, dr. Stal, dr. Zeis, Rosol, urednik Srb, dr. H. in Prokupek. Ker pogajanja mej Staročeškimi mladočeški še sedaj niso završena, je konečni izid seveda popolno negotov. Vendar pa je veselo znamenje, da je mladočeški izvršilni odbor v sobotni seji soglasno odobril poročilo posl. Herolda, ki vodi kompromisna pogajanja, in se soglasno izjavil za nujno potrebo zjedinitve vseh čeških strank proti nemškemu pritisku.

Volivski shod brez govornikov

so imeli te dni češki agrarci v mestu Kralovice. Na povabilo prirediteljev shoda je prišlo, tako se poroča nemškemu listom, res dokaj poslušalcev, a nobeden naročenih govornikov iz Prage, vsled česar se je moral shod raziti brez zborovanja. Če je to istina, so imeli agrarci res pravo smolo.

Južnotirolski socijalni demokrati

so se baje resno sprli z italijanskimi liberalci. Socijalnodemokratsko glasilo »Popolo« se skrajno nepovoljno izražajo o zadnjem shodu italijanskega političnega društva v Tridentu. Nobeden liberalnih govornikov ni imel toliko poguma, da bi ljudstvu povedal, kaj treba zahtevati in doseči. Čule so se razne prazne besede, a nobenega programa, nobene odločnosti. Ljudstvo pa zahteva jasnosti in zato bo boj v vseh devetnajstih okrajih. Vsakega kandidata, ki ne bo povedal, za kako avtonomijo se bo hotel boriti, bodo socijalni demokrati pobijali z geslom: popolna ločitev Južnih Tirol. — Socijalisti menijo, da bo to geslo pri prihodnjih volitvah še najbolj vleklo.

Zavod sv. Jeronima v Rimu.

Pravična hrvatska stvar je zmaga. Od oficijelne in neoficijelne Italije se je pritiskalo na sv. očeta, da bi razsodil Italijanom na ljubo, a sveti oče je dal pravico Slovom. Predvčeranjim je bil objavljen papežev dekret, ki odreja, da se dosedanja organizacija tega zavoda opusti in da se isti premeni v »Zavod sv. Jeronima za Hrvate« (Collegium hyeronimianum pro gentis croatica), kateri bo imel nalogo, sprejemati one mlade hrvatske duhovnike iz zadarske, zagrebške in vrhbosanske škofije, ki bodo hoteli v Rimu spolniti svoje duhovniške študije. Laški listi pravijo, da so »laški Dalmatinci« jako ogorčeni radi tega papeževega odloka in da zahtevajo, naj se ta odlok preklicuje in naj se edino njim, tem famoznim »Dalmatincem« v Rimu, pripozna pravica do uživanja te ustanove. Sveti oče se ni dal motiti po besnem vpitju vse te zbrane družbe in je razsodil stvar Hrvatom

v prilog, na katerih strani stoji staro pravo. Zavod sv. Jeronima bo posvečen odslej svojemu prvotnemu namenu: prosveti hrvatskega duhovniškega naraščanja.

Položaj v Južni Afriki.

V zadnjih dneh so dosegli Buri zopet nekaj precej lepих vspehov. Zajeli so nekaj konjeniških oddelkov, v noči od 7. na 8. t. m. so si pa osvojili strelnico pri Brandfortu. Angleži pravijo, da se je bil za to postojanko zelo vroč boj, toda imeli so baje samo jednega ubitega in tri ranjene. Glasom poročila »Daily Mail« imajo sedaj Buri skupno 18.000 mož, in sicer 4000 Transvalcev, 2000 Oranžcev in 6000 kapskih vstašev. Najnevarnejši je sedaj položaj v kapski koloniji, kjer Buri delujejo kar na treh krajih. Foucher operira na vzhodu pri Maclearju, Kruitzingger v središču in Sheepers na zahodu. Manjše vstaške čete se nahajajo v Carnarvonu. Calviniji in Campbellu. V državi Oranje se nahajajo Buri v pogorju pri Heilbronu; Dewet deluje ob levem bregu reke Vaal, Stein pri Kronstadtu. Z obširnejimi operacijami pričneta še le v septembru, ko nastopi poletje, v Transvalu so sedaj s svojimi oddelki Kemp, Delarey in Ben Viljoen, Botha pa pri Heidelbergu in Ermelu. — Nasproti 18.000 Burom imajo Angleži še vedno 250.000 mož, ki pa so razdeljeni na ozemlju, ki meri 1200 km. v dolžini in 900 km. v širini, poleg tega morajo stražiti 2000 km. železniške proge.

Burska vstrajnost

v sedanji dolgotrajni in silno naporni vojski je že dosedaj res obhudovala vredna. Vključ vsem grožnjam, obljubam in nasilnostim od angleške strani se niti za troho ni zmanjšal pogum burskih generalov in bojevnikov. Toda najnovejša vest v tem oziru bo še bolj iznenadila svet. Buri so namreč prejeli te dni od Kitchenerja novo povabilo, naj se prično pogajanja glede miru. Na to povabilo je odgovoril zbor burskih generalov z besedo: neodvisnost. Ob enem so pa generali Botha, Viljoen, Beyer, Delarey in mnogi drugi znova slovesno prisegli, da se hočejo boriti tako dolgo, dokler ne dosežejo popolne neodvisnosti burskega naroda ali pa umro zanj na bojnem polju. Pozneje so se podali poveljniki k svojim oddelkom in jednako zaprisegli tudi vse ostale Bure. Pred prisego so naznanili bojevnikom, da je vsakomur slobodno, da odreče prisego in se odstrani. Na ta poziv pa se je odstranil samo eden podpoveljnik s 15 možmi, vsi drugi so položili ponovno prisego s klicem: neodvisnost. — To je pač najboljši odgovor na lažnjiva poročila angleških politikov, ki bobnajo v svet o veliki neslogi med Buri.

Dopisi.

Iz Planine, 6. avg. Naš vodovod je tedaj pogorel. Tako stoji črno na belem v »Slov. Narodu«. Kdo ga je pa zažgal. — Enkrat piše ta list, da je samo deželni odbor sklenil, da dežela za ta vodovod, ki bode v prvi vrsti služil grajščini kneza Windisch-Graetza, ne bo prispevala več kot 20 %, in od samega veselja vsklikne: »Tako je prav!« — Drugič porogljivo vprašuje, kje se bo dobila večina v dež. zboru za tako podjetje in za celih 30 %, pa še za »klerikalno« Planino. — Tretjič pa vso krivdo zvrča na »tolstega« župnika Podboja, češ: Knez vas je pripravil od gozde, župnik pa ob vodo. To imate od tega, ker ste grajščinski in farški kimovci. Če bi bili liberalci, bi se vam vodovod že gradil. Tako se pa navskriž pred nosom obrišete in po slabo vodo v breg lazite!

Dopisnik v »Slov. Nar.« dne 3. avg. pa še nekoga krivi, da je Planincem vodovod odnesel, in to je sam črni vrag. Bržkone bo ta pravi. On je vzel Planincem zavednost in ravnokar jemlje: še vodovod. O ti vragec vražji, koliko moč imaš nad nami. Celo vodovodi stoje pod tvojim krempljem. Dopisnik »Slov. Naroda« mora biti v prav pristržni zvezi z njim in natanko poučen o njegovih načrtih, da tako določno v svet naznanja najnovejši »vragov čin«, s tolstimi črkami v »Slov. Nar.« zabeležen, da je naš vodovod vrag vzel.

Kaj nam je nesrečnim »klerikalcem« storiti? Druzega nam ne preostane, ako se hočemo dokopati do vodovoda, nego to, da

se vsi vragu zapišemo. Potem še najdemo milost in dosežemo vse, kar želimo.

Toda proč s šalo! Le slepa, divja strast more človeka pripraviti do smešne trditve, da so tudi vodovodi liberalni ali klerikalni. Ali ne služijo javni koristi ali se ne napravljajo za zdravje vsega občinstva? Ali ne uživa vodo iz njih v ogromni večini prebivalstvo, ki se s politiko prav nič ne peča; otroci, ženske, posli, tujci in celo živina? Boste mar tudi krave in vole razporedili v liberalne in klerikalne?

Stranka, ki bi se hotela na ta nizki način maščevati nad polit. nasprotniki, da bi jim celo vode ne privoščila in občekoristne naprave onemogočila, bi sama sebi obsodbo podpisala, pa tudi lastne pristaše udarila in odbila. Zakaj vodovoda ne potrebujemo samo »klerikalci«, nego tudi liberalci, če prav se poslednji škodoželjno v pest smejejo in korenček stržejo.

Mi pa nikakor nismo izgubili upanja, da dobimo vodovod vključ oviram naših neprijateljev. Trkali bomo na vsa vrata in nikdar odjenjali od svojih prizadev, dokler iz Koritnega dola ne priteče čista studenčina v naše hiše. Sram bodi nasprotnikov, ki nam Planincem, ki se tolikrat potapljam v umazani vodi, kupke zdrave studenčnice ne privoščijo! Kaj takega svet ni še videl in slišal; tolike zlobe, toliko škodljivosti. »V liberalni tabor pa ne bomo preskočili, čeprav še sto let lužo pijemo«, — je dejal preprost možiček. Vi, g. dopisnik pa, ki že toliko let mej nami bivate in naš kruh jeste, bi morali naše prizadevanje za javno podjetje, ki je tolike važnosti za prihodnjost Planine in za zdravje ljudstva podpirati, ne pa podirati, — ali pa naj z vodovodom še vas odnese poberin.

Od Sv. Martina pri Slovenjgradcu se nam poroča: Mil. gospod knezoškof dr. Napotnik je zaradi bolehnosti odložil birmovanje, a 8. avgusta se je pripeljal k Svetemu Martinu. Ljudstvo ga je pričakovalo ne daleč od cerkve pri prenovljeni kapelici na polju. V imenu župljanov je milostljivega gospoda pozdravil domači nadžupnik in knezoškofli svetovalec gospod Lenart ter s primerno pohvalo pozdravil vrolo učiteljstvo in za vse dobro vnete predstojnike. Na to je v imenu šolskega osebja svoje veselje nad obiskom razodeval gospod nadučitelj Šalamun. Za njim pa je belo oblečena šolarica Krevh razlagala celo zgodovino današnjega prihoda, češ, kako da nas je razžalostila vest o boleznih milostljivega gospoda knezoškofa, od druge strani pa smo se zopet razveselili, ko je došlo poročilo, da je milostljivi gospod zopet ozdravel ter da bo s prihodom v našo sredino zamogel izpolniti željo svojo in našo; končajoč svoj govor je v znamenje iskrene ljubezni in globokega spoštovanja izročila krassen šopek. V imenu občine šmartinske se je z lepim pozdravljanjem predstavil gospod župan Vavkan. Za njim pa je pristopil gospod Rotovnik, župan iz Legna; ta je z visokim prišlecem bil znan že od sobote, ker je bil presvetlega pozdravljal tudi ob birmi v Staremtrgu; področje njegove občine spada namreč v dve župniji, to je pod sv. Martin in pod Staritrug. Mil. gospod je za vse pozdrave imel prijazne besede.

Na prostoru srečanja je potem presvetli blagoslovil omenjeno poljsko kapelico. Odtod smo se moleč podali v zgodovinsko znamenito cerkev pri Sv. Martinu. Ko smo dospeli v hišo božjo, je pevski zbor zapel pesem, ki razodeva prošnjo za prihod svetega Duha. Za tem so šolarji imeli skušnjo iz krščanskega nauka. Mladež je odgovarjala prav dobro. Višjepastir je istih četvero sam določil, naj jih gospod katehet Šket zapiše, da bodo dobili spomenice za današnje odgovore, razun tega se je gosp. katehetu naročilo, naj k tem imenom pripiše še več drugih po lastni previdnosti. V pogledu na te razmere je mil. gospod knezoškof pohvalil ne samo otroke, ampak tudi gospoda kateheta, oba gospoda učitelja in obe gospodični učiteljici, seveda še stariše, ki svojim otrokom ponujajo lepo prilžnost do učenja. Konečno je otroke vzpodbujal, naj vestno spolnujejo svoje dolžnosti, da jim bo ljubi Bog zamogel za plačilo dati srečo časno in večno.

Volivno gibanje.

Shod dr. Šusteršičev v »Kat. Domu«.

Včeraj dopoldne so zavedni volivci katoliško-narodne in kršč. soc. stranke napolnili dvorano »Katol. Doma« v Ljubljani. Sosebno častno so bili zastopani naši vrli in značajni okoličani, ki so prihiteli na shod z mnogimi župani in obč. zastopi. Shod se je vršil ob velikem navdušenju navzočnih volivcev, ki so govor dr. Šusteršiča opetovano prekinili z gromovitim odobravanjem. Dolgo časa trajajoče odobravanje je sledilo izvajanjem g. poslancu o liberalnih spletkah proti njegovi osebi v drž. zboru. Volivci so soglasno odobrili, da g. poslanec ni odložil mandata. Zaupanje volivcev je bilo g. posl. zatrdilo, da je naredil prav.

G. poslanec je v svojem govoru naštel tudi nekaj vladnih dejanj, iz katerih bi se dalo sklepati, da vlada glede bodočih deželnozborskih volitev podpira liberalne težnje, ter je ob burnem pritrdjevanju zahteval od vlade najstrožje nepristranosti, kajti v nasprotnem slučaju naj bo vlada prepričana, da deželnega zbora ne bo! Katoliško-narodni poslanci bodo znali najodločneje braniti koristi in pravice ljudstva. Govor g. poslancu priobčimo dobesedno po stenografičnem zapisniku. Ko je g. posl. končal svoj govor, se skoro ni hotelo poleči odobravanje.

Oglasil se je k besedi obč. svetnik g. Janez Dovč od D. M. v Polju, ki je, kazoč na požrtovalno in neumorno delovanje dr. Šusteršiča, predlagal, naj shod izreče gosp. poslancu neomejeno zaupanje. Zborovalci so soglasno in z velikim navdušenjem sprejeli ta predlog in zaklicali dr. Šusteršiču trikratni »Živio!« S »Slava!«-klici na katol.-narodna načela so se razšli zborovalci. Shod je trajal skoro dve uri.

Dr. Tavčarjev volivni shod v Novem mestu

v nedeljo 11. t. m. je bil jako klaverno. Zbralo se je le kacic 40 volivcev, med njimi večina uradnikov, skoraj nič meščanov, trgovcev in obrtnikov. Pokazalo se je zopet, kakor pri kandidaturi Plantanovi, da je edina zaslonba liberalcev v dolenjskih mestih uradništvo. Tavčarjev govor je bil deloma jako surov.

V začetku je izjavil, da stoji pod vtiškom sirovega in pobalinskega manifesta kat.-nar. stranke. Nato se je pohvalil, da je on pridobil Novomeščanom vodovod, da so pa drugi hoteli eskamotirati vspeh narodne stranke in polizati smetano s sklede, kakor otrok, kadar matere ni doma. Katol. stranka hoče mestom vleči kožo čez ušesa pri živem telesu.

To je bilo vse, kar je mogel navesti o svojem delovanju; zato pa si je pomogel s psovkami o katol. nar. stranki in duhovnikih. Boj, ki se bije na Kranjskem, naj se ne presoja s stališča malenkostnih kranjskih preprirov; »gre se temveč za največje zaklade slov. naroda«. (Kaj poreče na to »Edinost?«) Poklerikaljen kmet je najslabši za narodno obrambo. Duhovščina mu najprej iztisne žep in ga oskube; kakor oguljen golob pače zato lahko kragulju v kremplje. Sploh je duhovščina vsega kriva; ona hoče pokvariti bodočnost narodu, ona je ozkosrčna, enostranska in zastarela. Impotenca duhovščine za reševanje gospodarskih vprašanj izvira iz njenega egoizma, katerega organ je gospodarska organizacija. Marijine družbe so dobro organizirane farovške družbe, ki izzemajo denar iz najrevnejšega ljudstva. Zdi se, kakor da Bog, ki je hodil bosonog in reven po svetu, ne bi mogel izhajati brez zadnje slovenske krone.

Najmočnejši »Schlager« si je prihranil velemodri doktor za sklep. Bodoči škofovi zavodi so pomembni za Novo mesto; kajti ko se odpró zavodi, zapré se novomeška gimnazija. Ko bo stopil škof z zakriviljeno palico v zavode, isti trenotek bo ravnatelj novomeške gimnazije zvezal oulico in bo vesel, če dobi v škofovih zavodih službo cerkovnika. (Te lepe besede o našem g. ravnatelju, ki vživa splošno spoštovanje, naj si zapomnijo gg. profesorji, kadar bodo glasovali za dr. Tavčarja.)

Kratko to poročilo naj poda le glavne sirovosti voditelja »slov. intelligence«, ki je

zapretiti, sklepaje svoj slavospev narodni stranki in svojej osebi, meščanstvu, da bo prišlo zanj 7 »kumernih« let, če ne izvolijo njega, dr. Ivana Tavčarja. Mi pa mislimo, 7 »kumernih« let je že prebilo meščanstvo, ko mu je bil poslanec dr. Tavčar, ki se ga le spomni, kadar bi bil rad izvoljen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. avgusta.

Osebnosti.

Biskup Strossmayer bode ostal v Slatini do 16. t. m. — Sodni tajnik pri deželni sodnici v Trstu, g. Alojzij Quarantotto, je dobil naslov in značaj deželno sodnega svetnika. — Davčni eksekutor v Laškem g. Mihael Ramšak je imenovan davčnim eksekutorjem za davčni okraj celjski. — V Vuzenici je umrl zdravnik g. Anton Lauko v 65. letu svoje dobe. — Umrla je v Mengšu Marija Vidali, v ljubljanski bolnici je umrl gospod Franc Polak, v Gmündu pa je umrl blagajnik Mayerjeve banke v Gradcu g. Rihard Seemann. — Poročil se je danes v Kobaridu gosp. Fran Anderwald, knjigovodja pri tvrčki Skaberne v Ljubljani z gđ. Marijo Pignatori. — V Suhodvoru v Rusiji se je poročil urednik »Slavjanskega vjeka« g. Dimitrij Nikolajevič Vergun z gđ. Vjero Nikolajevno pl. Novosilcevo. — Stavenim provizoričnim adjunktom v kranjski drž. stavbeni službi je imenovan absolvirani tehnik g. Karol Vávra. — G. dr. Leon Stare je vsprejet v konceptno prakso pri c. kr. pomorski oblasti v Trstu. — Definitivni učitelj na ljudski šoli v Kočevju gosp. Franc Šešark je imenovan nadučiteljem istotam, nadučitelj na ljudski šoli v Senožečah g. Leopold Abram pa je na lastno prošnjo upokojen.

Umrl je nocoj v Postejini bivši četrtščolec, Alojznik Leopold Žitko. Kmalu po Vel. noči je moral talentirani dijak pustiti šolo zaradi tuberkuloze, ki mu je tako zgodaj pretrgala nit življenja. N. p. v m.!

Desetletnica. Prijateljski večer slovenskih gimn. abiturijentov iz leta 1891 bo v Ljubljani dne 20. avgusta 1901. Pojavnila dajeta gg. Fr. Finžgar in Jak. Zupančič.

Kranjski cestni okraj. Volitev za okrajni cestni odbor za kranjski okraj se vrši 19. t. m.

Romarski vlak na Trsat odide iz Kranja dne 3. septembra t. l. ob 7. uri, iz Ljubljane okoli 8. ure zjutraj. Vožnja stane iz Kranja 7 K 32 h, iz Skofje Loke in Medvod 6 K 84 h, iz Ljubljane 5 K 80 h, za tretji razred. Kdor se želi udeležiti skupnega romanja, naj si preskrbi vožnji listek do 28. avgusta. Ako se ne oglasi zadostno število romarjev, se onim, ki so že vožnje listke kupili denar povrne. Vožnji listki se dobe pri župnijskem, uradu v Št. Juriju pri Kranju ali pa pri Jožefu Kristanc Srednja vas pri Št. Juriju pri Kranju.

Proti avstrijskim planinskim deželam. Iz Celovca se poroča, da so po Švici in po Bavarskem prilepljeni lepaki, ki svare pred obiskom naših alpskih dežel, češ, da so po njih razširjene nalezljive bolezni. Storili so se že primerni koraki proti takemu rovanju napram našim letoviščem.

Občinska volitev v Kamniku se je vršila za tretji razred v sredo 7. avgusta. Naša stranka je zmagala s približno 30 glasovi večine. Za drugi razred je bila volitev 8. avgusta; ostali smo v manjšini s 5 glasovi. Prvi razred je volil 9. avgusta; zmagala je radikalno-liberalna stranka. V odboru je torej 6 naših somišljenikov in 12 liberalcev. V drugem razredu je zmagala laž, da je mestna hranilnica pridobitev liberalne stranke. Resnica pa je, da imajo pri njeni ustanovitvi naši somišljeniki največje zasluge.

Elektriška železnica v Ljubljani. Omenili smo že, da bodo cene na elektriški železnici v Ljubljani določene po posameznih pasovih in sicer po 10, 15, 20 in 25 h za osebo. Otroci bodo plačali polovico. 10 h bode veljala vožnja od južnega kolodvora do pošte, od južnega kolodvora do sv. Jakoba trga 15 h, od južnega kolodvora do Karlovske ceste (vila Kosler) 20 h, od južnega kolodvora do dolenskega kolodvora 25 h. Na progii II. pa bo naslednje razmerje: Mestni trg civilna bolnica 10 h, Mestni trg-

sv. Petra cerkev 10 h, Mestni trg-garnizijska bolnica 15 h. — Postajališča pa bodo naslednja: Južni kolodvor, Bavarski dvor, kavarna Evropa, pošta, Mayerjeva trgovina, Glavni trg, pod Trančo, Sv. Jakoba trg, Florijanske ulice, vila Samassa, Karlovska cesta vila Kosler, Dolenska cesta mitnica, vojaško strelišče, dolenski kolodvor; na II. progii pa: Vodnikov trg, Ambrožev trg, sv. Petra župnišče, civilna bolnica, Leoninum, garnizijska bolnica. Vsakih 7½ minut bode privozil na vsako postajo en voz.

Premovanje konj v Bohinju s pomočjo deželne podpore bo, kakor običajno v Bohinjski Bistrici, v ponedeljek dne 2. septembra t. l.

Mojsterska zadruga v Kranju. Pravila te mojsterske zadruge so se odobrila.

Nočni nemiri pred dež. bolnico. Iz Vodmata se nam poroča, da nočni nemiri na cesti od mitnice do bolnice postajajo uprav neznosni in vedno večji. Hrup je po noči tolik, da morajo v sedanji vročini imeti v bolnici pri bolnih vedno zaprta okna. Posebno velik hrup je vedno okoli Trškaneve gostilne. Do 2. ure po noči se ne poleže tuljenje. Opozarjali bi mestni magistrat, naj ukrene potrebno, da se po noči tudi v obližju deželne bolnice varuje red in mir. Usmilite se bolnikov!

Jug prenehal. Dijaški list »Jug«, ki je nas tako korenito v nič deval, ki je pa tudi Tavčarju in Malovrhu krtačil sukno, da je prah letel daleč na okoli, je prenehal. Radovedni smo, če bo zdaj zopet »Narod« zapel tužno pesem o »falitni družbi«, o »sluparski organizaciji« itd.

Notarjev na Kranjskem imamo sedaj 34, od teh so 4 v Ljubljani.

K stavki v Nabrežini. V znamenje solidarnosti s stavkajočimi kamnoseki in kamenolomci v Nabrežini so stopili v stavko tudi klesarji pri tvrčki Favetti v Gorici.

Ljubljanske novice. Tat bicikljev Anžič ušel iz rotovških zaporov. V soboto smo poročali, da je policija prijela znamenitega tatu bicikljev mehaniškega vajenca pri Kolarju Jožefa Anžiča, izpod Golovca. Anžiča je jetničar Kotar imel spravljenega v takoimenovani »šijakarski sobi«. V soboto zvečer je Kotar še dajal Anžiču vodo in kruh, in kakor pravi, ga dobro zaprl. Bil pa je Anžič tako dobro zaprt, da je ob 1/7. uri zvečer nakrat bila alarmirana ljubljanska policija s klicem »Anžič je ušel!« Priletel je namreč na policijo ravno takrat službe prosti policijski stražnik Pintar in zaklical: »Kaj pa ste naredili z Anžičem?! Ravnokar sem ga srečal pred Peršetom. Odkril se mi je in rekel »Dober dan, gospod stražnik!« Stražniki so mislili, da Pintar hoče policijo ob odsotnosti policijskega svetnika Podgorška spraviti v veliko zadrego, in mu večina stražnikov ni hotela nič verjeti. Dva stražnika sta hotela Pintarja popolnoma blamirati in sta šla s Pintarjem po »glavno prič«, po jetničarja Kotarja, češ, ta bo dokazal, da iz »šijakarske sobe« pod njegovim nadzorstvom ne more nihče uiti. Kotar je Pintarja baje še manj prijazno sprejel, nego stražniki na policiji in je bil takoj pripravljen pokazati mu Anžiča. Kotar je peljal takoj stražnika k zaporu, da bi mu dokazal, da je Anžič v varnem zavetju. In res — vrata zapora s obila zaprta! Samozavestno in zmagovalno je Kotar odprl vrata — pa skoro se je sam prestrašil, — kajti pri zaprtih vratih je Anžič ušel. Prebrisani tat je ječina vrata za seboj zaprl, ko se mu je posrečilo dobiti svobodo. Vsa policija je v par trenutkih pričela skakati. Pravijo, da je marsikdo izmed policistov Kotarja preklinjal, češ, da naj drugi zapre takega lumpa s trojnimi ključji. Karkoli imajo na policiji bicikljev, vsi so bili nakrat »napumpani« in na vse strani so švigali detektivi in stražniki. Posebno pozornost so obrnili na Golovec in Tivoli, ker so nekateri trdili, da je Anžič baje znan z nekim deserterjem, ki se že par let potika po ljubljanski okolici. Izpod Golovca smo o tej zadevi izvedeli to-le: Anžič je v soboto zvečer priletel k svoji materi pod Golovec in dejal materi: »Mati, srečno se je zame izšlo!«. Hitro se je Anžič preoblekel in potem vzelo okolu 100 gld., katere je imel baje še od skupička nakradenih in prodanih bicikljev.

Policija je skoro za Anžičem prišla do njegovega doma, v »najboljši volji«, da ga dobi, a takrat se ji je Anžič že smejal z Golovca. Danes ponoči policija baje v svoji službeni zavesti celo noč ni spala. Popoldne se je čulo, da je Anžič v Rudniku, da ondi popiva in se norčuje iz zaporov na ljubljanskem rotovžu. Anžičev tovariš Jaro, ki mu je pomagal pri tatvini in bil tudi na magistratu zaprt v drugi sobi, pa ni imel tiste sreče. Odpeljati se je moral včeraj z ukradenimi šestimi kolesi na Žabjak. Anžiča policija vstrajno išče in pravi, da ga v bodoče v »šijakarsko sobo« več ne zapre. Neki stražnik je Anžiča dobil pri železniškem tiru ob Dolenski cesti, toda Anžič mu je ušel proti Golovcu. Anžič je, kakor se nam poroča, tudi svojemu gospodarju ukradl dva kolesa ter tudi to tatvino zabeležil v svojo »kupčijsko knjigo«, v kateri je, kakor smo že v soboto omenili, »vestno« zapisal, komu je kako kolo ukradel in komu prodal. Anžič bo skoro gotovo tudi sedaj kje kako kolo ukradel in jo na kolesu popihal dalje v pisani svet. Po mestu se ostro kritikuje red v magistratnih zaporih. Ko bi stražnik Pintar ne došel povedat o Anžičevem begu, bi do včeraj zjutraj nihče ne vedel, da se je Anžiču posrečilo uiti. — Poskus z električno železnico. Poroča se nam, da se danes v nekaterih delih mesta prično poskusi z električno železnico. — Tatvina v Vodmatu. Pri Topolavcu je Mariji Mahar, prodajalki masla, vzelo neznan tat iz šatulje 200 gld. Tat je odprl vrata in se ni drugih stvari nič pritaknil, samo šatuljo je izpraznil. — Ljubljaničani na Ig. Zadnje dni se vrši pravcato romanje ljubljaničanov na Ig v grajski park, kamor jih vabi stoletna aloa, ki pričinja sedaj cvesti. Včeraj je bilo celo mnogo lojterskih voz, napoljenih z radovednimi ljubljaničani, na poti proti Igu. — Tepež na Karolinski zemlji. Včeraj je policija pripeljala v zapore ljubljanskega rotovža tri fante: Karola Lampiča, Ivana Hrastarja in Ivana Kamnikarja. Vino je fantom zlezlo v glave, vsled česar so povzročili tepež. — Skamenjem si je privoščil včeraj zabavo Iv. Ulies. Napil se je v neki gostilni na Igriškem trgu ter v svojem veselju pričel metati kamenje, katero bi skoro zadelo neko damo. Stražnik ga je aretiral. — Tri blazne so pripeljali včeraj iz Gradca v Ljubljano. Mej transportom je jeden blazen ušel. Lovili so ga tri ure po ljubljanski okolici.

Razpisana učiteljska služba je na jednorazrednici v Godoviču. Prošnje do 1. septembra na okr. šol. svet v Logatcu. V Ravnah pri Kamniku pa je razpisana služba učitelja-voditelja do 2. septembra.

Uboj na plesu. Na plesu v gostilni v Kisovcu pri Zagorju je 3. t. m. navstal prepir, v katerem je Franc Prosenec svojega tovariša-rudarja Ant. Majdiča s steklenico tako udaril po levem očesu, da je ranjenec dne 8. t. m. vsled dobljene rane umrl.

Nov slovenski list v Ameriki. Slovenski delavci v Čikagi so pričeli izdajati tednik pod naslovom »Zora«. Prva številka je izšla 3. t. m.

Poroka carjeve sestre. Knez Peter Aleksandrovič Oidenburški se je poročil s carjevo najmlajšo sestro veliko kneginjo Olgo Aleksandrovno. Iz Petrograda se je pripeljalo v Gačino mnogo posebnih vlakov.

Pogorelo mesto. Mesto Sebanom v Ameriki, ki šteje 6000 prebivalcev, je pogorelo.

Angleška vojska v Južni Afriki.



Lord Kitchener: »Kje je Bur?«

Neuročljive pošiljke, oddane na Kranjskem: Ljubljana 3. Franc Šusteršič, Baggaley; Ljubljana 1. B. Wollburg, Dunaj; Ljubljana 1. Neža Turšič, Semant Turnace; Knežak, Miha Ocovirk, Pakrac; Senožeče, Jakob Pangerc, St. Pavlo; Ribnica, Alojz Salar, Steinamanger; Rudolfovo, Matija Malenšek; Litiča ob Savi, Albert Detrich, Milan; Velike Lašče, Maria Tominič, Ljubljana; Bled, Franc Kautinger, Celje; Mokronog, Alexander Wurga, Gōdōlō; Novi-trg, Mizi Edlauer, Dunaj; Kranj, Katharina Komove, Ljubljana; Dob, Kos, Rudolfovo.

Laški katoliški shod. V Tarantu bode od 2. do 6. septembra shod italijanskih katolikov.

Češki »stari katolicizem« gre hitro navzdol. Poročali smo, da je predsednik praške starokatoliške občine prestopil nazaj v rimsko katoliško vero, sedaj se pa poroča, da so njegovemu zgledu sledili vsi člani praškega starokatoliškega cerkvenega sveta.

Preveč denarja. Časniki poročajo, da je v vseh dunajskih bankah nakupičenega veliko denarja. Nihče denarja noče vzeti na posodo za več nego za 3% in še s temi odstotki ga banke težko razpečujejo. Take so bolečine kapitalistov. Drugače je seve mej revnim ljudstvom.

Kaj je bral Napoleon I. V životopisu Napoleona I., katerega je izdal lord Rosebery, pisatelj pripoveduje, da je Napoleon, ko je bil še gojence vojaške šole v Brienne, vedno nadlegoval knjižničarja, in ko je živel na otoku sv. Helene, da je bil najsrečnejši, kadar so došle nove knjige. Tedaj se je zaklenil v svojih sobah in jih več dni ni zapustil. V Valenciji, kjer je služil kot poročnik, je prebral celo tamšnjo knjižnico. Pozneje v vojskah mu je morala sproga Josipina Beauharnais v vozu prebirati nove spise. Kaj rad je bral Orleansa od Ariosta, Corneilla, Racina, Voltaira in skoraj sleherni dan v sv. pismu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Boh. Bistrica, 12. avgusta. Profesor Karol Odörfer danes zjutraj na Črni prsti ponesrečil in bil takoj mrtev.

Dunaj, 12. avgusta. Novoimenovani avstrijski poslanik za Meksiko, grof Hohenwart je odpotoval na svoje službeno mesto.

Bruok, 12. avg. Nemška ljudska stranka je sklenila, da bo priredila tri velike strankarske shode. Prvi bo še pred deželnozborskimi volitvami v Inomestu, drugi tudi pred volitvami v Liberec, za tretjega se šele določi kraj.

Hamburg, 12. avg. Včeraj so došli k pogrebu cesarice Friderikove angleška kraljevska dvojica, princezinja Viktorija in grški princ Nikolaj. K vsprejemu so došli nemški cesar in cesarica ter trije starejši principi. Truplo cesarice so prepeljali v cerkev v Cronbergu.

Neapolj, 12. avgusta. Crispi sinoči umrl ob 7. uri 45 minut.

Skadar, 12. avgusta. Pred dvajsetimi leti je v kraju Obodski albaneški vodja Duca umoril vodjo Bojarisa. Po albaneškem običaju je obitelj Bojaris se s krvavo osveto maščevala nad rodbino Duca, in ta zopet nad Bojarisi. Tako je mnogo članov obeh rodbin padlo kot žrtev krvave osvete. Včeraj je pa Duca v cerkvi napadel zadnjega potomca rodbine Bojaris in ga je umoril z bodalom. Ljudstvo v cerkvi se je razdelilo takoj v dve nasprotni stranki, med katerima se je vnel krvav boj. Sedem oseb je umorjenih, mnogo ranjenih z bodali in revolverskimi krogli.

Belgrad, 12. avg. (C. B.) Včeraj so se vršile ožje volitve v skupščino. V petih okrajih je izvoljenih 27 vladnih kandidatov in 9 zmernih radikalcev.

Zofija, 12. avg. (C. B.) Pred potrotnim sodiščem se je pričela danes obravnava proti Sarafowu in drugovom.

Petrograd, 12. avg. Grof Tolstoj bo odpotoval iz zdravstvenih ozirov na Riviero.

Pariz, 12. avgusta. »Memorial diplomatique« poroča, da je jezuitski general pater Martin šel v Belgijo zato, da bi izposloval vrnitev jezuitov na Nemško.

London, 12. avg. Lord Salisbury namerava po končanem zasedanju parlamenta odstopiti in je baje to že naznanil kralju.

London, 12. avgusta. Iz New Yorka se poroča, da so se štrajkujočim delavcem v jeklenih tovarnah pridružili

